

1443**USTAWA**

z dnia 6 września 2001 r.

o terminach zapłaty w obrocie gospodarczym.

Art. 1. 1. Ustawę stosuje się do umów, których przedmiotem jest odpłatne dostarczanie towarów lub świadczenie usług przez małego przedsiębiorcę, w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. — Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679 i Nr 102, poz. 1115), na rzecz przedsiębiorcy nieposiadającego takiego statusu, z wyjątkiem umów, których przedmiotem jest:

- 1) świadczenie usług związanych z wykonywaniem czynności bankowych,
- 2) świadczenie polegające na odpłatnym dostarczaniu towarów lub świadczeniu usług, finansowane w całości lub w części ze środków międzynarodowych instytucji finansowych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem lub z którymi ma podpisane umowy o współpracy, oraz ze środków pochodzących z bezzwrotnej pomocy Unii Europejskiej.

2. Ustawę stosuje się także do umów, których przedmiotem jest odpłatne dostarczanie towarów lub świadczenie usług przez osoby, które prowadzą działalność, o której mowa w art. 3 ustawy — Prawo działalności gospodarczej, i spełniają warunki, o których mowa w art. 54 tej ustawy.

3. Ustawy nie stosuje się do umów, których jedną ze stron jest podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117,

poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948, Nr 114, poz. 1193 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 45, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1083, Nr 111, poz. 1193, Nr 113, poz. 1207 i Nr 126, poz. 1382, 1383 i 1384), apteka lub hurtownia farmaceutyczna w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. — Prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 126, poz. 1381).

Art. 2. 1. Jeżeli strony w umowie przewidziały termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel może żądać odsetek ustawowych, za okres począwszy od 31 dnia po spełnieniu swego świadczenia niepieniężnego i doręczeniu dłużnikowi faktury lub rachunku — do dnia zapłaty, ale nie dłuższy niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego.

2. Nie można przez czynność prawną wyłączyć lub ograniczyć roszczenia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 3. Jeżeli strony w umowie zastrzegły wyższe od ustawowych odsetki za opóźnienie, wierzyciel może żądać odsetek określonych w umowie za cały okres, o którym mowa w art. 2.

Art. 4. Ustawa niniejsza nie narusza przepisów Kodeksu cywilnego o wymagalności świadczeń pieniężnych oraz o skutkach opóźnienia i zwłoki dłużnika.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

1444**USTAWA**

z dnia 6 września 2001 r.

o zmianie ustawy — Prawo o ruchu drogowym.

Art. 1. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353 i Nr 125, poz. 1371) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) droga twarda — drogę z jezdnią o nawierzchni bitumicznej, betonowej, kostkowej, klinierowej lub brukowcowej oraz z płyt betonowych lub kamienno-betonowych, jeżeli długość nawierzchni przekracza 20 m; inne drogi są drogami gruntowymi,”

- b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) droga dla rowerów — drogę lub jej część przeznaczoną do ruchu rowerów jednośladowych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi,”
- c) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) jezdnia — część drogi przeznaczoną do ruchu pojazdów; określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni,”
- d) pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11) przejście dla pieszych — powierzchnię jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska przeznaczoną do przechodzenia przez pieszych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi,”
- e) pkt 23 otrzymuje brzmienie:
„23) ustąpienie pierwszeństwa — powstrzymanie się od ruchu, jeżeli ruch mógłby zmusić innego kierującego do zmiany kierunku lub pasa ruchu albo istotnej zmiany prędkości, a pieszego — do zatrzymania się, zwolnienia lub przyspieszenia kroku,”
- f) po pkt 41 dodaje się pkt 41a w brzmieniu:
„41a) autobus szkolny — autobus przeznaczony do przewozu dzieci do szkoły, barwy pomarańczowej, oznaczony z przodu i z tyłu prostokątnymi tablicami barwy białej, z napisem barwy czarnej «autobus szkolny»,”;
- 2) w art. 6:
- a) w ust. 1:
— pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) funkcjonariusz Straży Granicznej w strefie nadgranicznej,”
— w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) kierujący autobusem szkolnym w miejscach postoju związanych z wsiadaniem lub wysiadaniem dzieci.”,
- b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
„3. Przepis ust. 2 w zakresie łatwej rozpoznawalności:
1) dotyczy osoby wymienionej w ust. 1 pkt 1 tylko poza obszarem zabudowanym,
2) nie dotyczy kierującego autobusem szkolnym, jeżeli sygnał do zatrzymania innych pojazdów dawany jest przez tę osobę bez wychodzenia z odpowiednio oznaczonego pojazdu.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w trakcie kierowania ruchem drogowym oraz sprawnego wykonywania czynności w tym zakresie:
1) określi, w drodze rozporządzenia, organizację i sposób kierowania ruchem drogowym,
2) może upoważnić, w drodze rozporządzenia, inne osoby do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, oraz określić okoliczności, szczegółowe warunki i sposób wykonywania tych czynności.”;
- 3) w art. 7 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
„2. Minister właściwy do spraw transportu i minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania sygnałów drogowych do postanowień umów międzynarodowych, określi, w drodze rozporządzenia, znaki i sygnały obowiązujące w ruchu drogowym, ich znaczenie i zakres obowiązywania.
3. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, uwzględniając konieczność zapewnienia czytelności i zrozumiałości znaków i sygnałów drogowych dla uczestników ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki techniczne dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także warunki ich umieszczania na drogach.”;
- 4) art. 8 otrzymuje brzmienie:
„Art. 8. 1. Osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, kierująca pojazdem samochodowym zaopatrzonym w kartę parkingową, może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami, o których mowa w art. 7 ust. 2.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również do kierującego pojazdem przewożącego osobę o obniżonej sprawności ruchowej.
3. Karta parkingowa powinna być umieszczona za przednią szybą pojazdu samochodowego w sposób umożliwiający jej odczytanie.
4. Kartę parkingową wydaje osobie niepełnosprawnej starosta. Za wydanie karty parkingowej pobiera się opłatę w wysokości ustalonej przez ministra właściwego do spraw transportu.
5. Kartę parkingową wydaje się na podstawie orzeczenia i opinii wydanych przez zespół do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności przy powiatowym centrum pomocy rodzinie działającym na podstawie odrębnych przepisów.
6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w stosunku do kierujących pojazdami zaopatrzonymi w kartę parkingową wydaną za granicą.
7. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:
1) wzór karty parkingowej, uwzględniając w szczególności konieczność ujednolicenia wzoru karty parkingowej z rozwiązaniami przyjętymi w krajach europejskich, w celu umożliwienia korzystania osobom niepełnosprawnym

- z ulg i przywilejów w ruchu drogowym, określonych w przepisach prawa krajowego,
- 2) wysokość opłat za wydanie karty parkingowej, uwzględniając koszty związane z jej wydaniem i dystrybucją.”;
- 5) skreśla się art. 8a;
- 6) w art. 10 ust. 11 i 12 otrzymują brzmienie:
- „11. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze konieczność ochrony dróg przed zniszczeniem oraz zapewnienie bezpieczeństwa ruchu w okresie zwiększonego natężenia ruchu pojazdów osobowych, może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, okresowe ograniczenia ruchu pojazdów na drogach lub zakaz ruchu niektórych rodzajów pojazdów.
12. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając w szczególności:
- 1) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom ruchu drogowego,
  - 2) potrzebę efektywnego wykorzystania dróg publicznych,
  - 3) potrzeby społeczności lokalnej,
- określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.”;
- 7) w art. 11:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Pieszy jest obowiązany korzystać z chodnika lub drogi dla pieszych, a w razie ich braku — z pobocza. Jeżeli nie ma pobocza lub czasowo nie można z niego korzystać, pieszy może korzystać z jezdni, pod warunkiem zajmowania miejsca jak najbliżej jej krawędzi i ustępowania miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi.”;
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Korzystanie przez pieszego z drogi dla rowerów jest dozwolone tylko w razie braku chodnika lub pobocza albo niemożności korzystania z nich. Pieszy, z wyjątkiem osoby niepełnosprawnej, korzystając z tej drogi, jest obowiązany ustąpić miejsca rowerowi.”;
- 8) w art. 16 ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:
- „5. Kierujący pojazdem zaprzęgowym, rowerem, motorowerem, wózkiem ręcznym oraz osoba prowadząca pojazd napędzany silnikiem są obowiązani poruszać się po poboczu, chyba że nie nadaje się ono do jazdy lub ruch pojazdu utrudniałby ruch pieszych.
6. Kierujący pojazdem znajdującym się na części jezdni, po której jeżdżą pojazdy szynowe, jest obowiązany ustąpić miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi szynowemu.”;
- 9) w art. 17 w ust. 1:
- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) na jezdnię z pobocza, z chodnika lub z pasa ruchu dla pojazdów powolnych,”
- b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
- „3a) na jezdnię lub pobocze z drogi dla rowerów, z wyjątkiem wjazdu na przejazd dla rowerzystów,”;
- 10) dodaje się art. 18a w brzmieniu:
- „Art. 18a. 1. Kierujący pojazdem, zbliżając się do miejsca postoju autobusu szkolnego, jest obowiązany:
- 1) zatrzymać się, o ile kierujący tym autobusem podał sygnał zatrzymania,
  - 2) zmniejszyć prędkość, a w razie potrzeby zatrzymać się, aby umożliwić kierującemu tym autobusem wjazd na jezdnię lub sąsiedni pas ruchu, o ile sygnalizuje on zamiar wykonania takiego manewru.
2. Kierujący autobusem szkolnym w sytuacji, o której mowa w ust. 1, może wjechać na sąsiedni pas ruchu lub jezdnię dopiero po upewnieniu się, że nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.”;
- 11) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Prędkość dopuszczalna pojazdu lub zespołu pojazdów na obszarze zabudowanym wynosi 60 km/h, z zastrzeżeniem ust. 2.”;
- 12) w art. 22 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Kierujący pojazdem, zmieniając zajmowany pas ruchu, jest obowiązany ustąpić pierwszeństwa pojazdowi jadącemu po pasie ruchu, na który zamierza wjechać, oraz pojazdowi wjeżdżającemu na ten pas z prawej strony.”;
- 13) w art. 27:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Kierujący pojazdem, zbliżając się do przejazdu dla rowerzystów, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa rowerowi znajdującemu się na przejeździe.”;
- b) skreśla się ust. 2;
- 14) w art. 32:
- a) skreśla się ust. 3,
- b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, kierując się koniecznością zapewnienia porządku oraz zasadą bezpieczeństwa ruchu drogowego, określą, w drodze rozporządzenia, sposób organizacji i oznakowania kolumn pojazdów jednostek podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej.”;
- 15) w art. 33:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Kierujący rowerem jednośladowym jest obowiązany korzystać z drogi dla rowerów lub z drogi dla rowerów i pieszych. Kierujący

- rowerem, korzystając z drogi dla rowerów i pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.”,
- b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. W razie braku drogi dla rowerów lub drogi dla rowerów i pieszych kierujący rowerem jednośladowym jest obowiązany korzystać z pobocza, z zastrzeżeniem art. 16 ust. 5, a jeżeli nie jest to możliwe — z jezdni.”,
- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego rowerem jednośladowym jest dozwolone wyjątkowo, gdy:
1) opiekuje się on osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem lub
2) szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów dozwolony jest z prędkością większą niż 60 km/h, wynosi co najmniej 2 m i brak jest wydzielonej drogi dla rowerów.”,
- d) po ust. 5 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:
„6. Kierujący rowerem, korzystając z chodnika lub drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać powoli, zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.
7. Kierujący rowerem możejechać lewą stroną jezdni na zasadach określonych dla ruchu pieszych w przepisach art. 11 ust. 1—3, jeżeli opiekuje się on osobą kierującą rowerem w wieku do lat 10.”;
- 16) w art. 39:
a) w ust. 2:
— pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) osoby mającej orzeczenie lekarskie o przeciwwskazaniu do używania paśów,”
— pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) policjanta, funkcjonariusza Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej i Służby Więziennej, żołnierza Sił Zbrojnych — podczas przewożenia osoby (osób) zatrzymanej,”
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W pojeździe samochodowym wyposażonym w pasy bezpieczeństwa dziecko w wieku do 12 lat, nieprzekraczające 150 cm wzrostu, przewozi się w foteliku ochronnym lub innym urządzeniu do przewożenia dzieci, odpowiadającym wadze i wzrostowi dziecka oraz właściwym warunkom technicznym.”;
- 17) w art. 40 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do motocykli fabrycznie wyposażonych w pasy bezpieczeństwa.”;
- 18) w art. 45 w ust. 2:
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) korzystania podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku,”
- b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) przewożenia, poza specjalnym fotelikiem ochronnym, dziecka w wieku do 12 lat na przednim siedzeniu pojazdu samochodowego.”;
- 19) skreśla się art. 48;
- 20) dodaje się art. 50a w brzmieniu:
„Art. 50a. 1. Pojazd pozostawiony bez tablic rejestracyjnych lub pojazd, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany, może zostać usunięty z drogi przez straż gminną lub Policję na koszt właściciela lub posiadacza.
2. Pojazd usunięty w trybie określonym w ust. 1, nieodebrany na wezwanie gminy przez uprawnioną osobę w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia, uznaje się za porzucony z zamiarem wyzbycia się. Pojazd ten przechodzi na własność gminy z mocy ustawy.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, gdy nieodebranie pojazdu nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby zobowiązanej.
4. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia pojazdu nie została ustalona osoba uprawniona do jego odbioru.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując się zasadą poszanowania prawa własności oraz potrzebą zapewnienia porządku na drogach publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:
1) szczegółowy tryb oraz jednostki i warunki ich współdziałania w zakresie usuwania pojazdów bez tablic rejestracyjnych lub których stan wskazuje na to, że nie są używane,
2) tryb postępowania w zakresie przejęcia pojazdu na własność gminy.”;
- 21) w art. 52 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Kierujący pojazdem silnikowym lub szynowym, w warunkach niedostatecznej widoczności, podczas zatrzymania niewynikającego z warunków ruchu lub przepisów ruchu drogowego oraz podczas postoju, jest obowiązany używać świateł pozycyjnych przednich i tylnych lub świateł postojowych. W pojeździe niezłączonym z przyczepą oraz w zespole pojazdów o długości nieprzekraczającej 6 m dopuszcza się włączenie świateł postojowych jedynie od strony środka jezdni.”;
- 22) w art. 53:
a) w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) Sił Zbrojnych,”
b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych stwierdza wygaśnięcie zezwolenia, o któ-

- rym mowa w ust. 1 pkt 9, gdy ustaną okoliczności uzasadniające wykorzystanie pojazdu jako uprzywilejowanego.”,
- c) w ust. 2 w pkt 1 po lit. b) dodaje się lit. c) w brzmieniu:
„c) w wykonywaniu zadań związanych bezpośrednio z zapewnieniem bezpieczeństwa osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, którym na mocy odrębnych przepisów przysuguje ochrona,”
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia porządku, sprawności i bezpieczeństwa ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia, okoliczności, w jakich używane są pojazdy uprzywilejowane w kolumnach.”;
- 23) w art. 54 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Kierujący pojazdem, o którym mowa w ust. 1, może korzystać z autostrady lub drogi ekspresowej nawet wtedy, gdy pojazd ten nie jest pojazdem samochodowym lub jego konstrukcja uniemożliwia rozwinięcie prędkości co najmniej 40 km/h.”;
- 24) w art. 56:
a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrami właściwymi: do spraw wewnętrznych i środowiska, mając na uwadze zagrożenie dla bezpieczeństwa, jakie może nastąpić w wyniku niewłaściwego przewozu materiałów niebezpiecznych, oraz kierując się koniecznością ujednoczenia zasad krajowego przewozu tych materiałów z zasadami obowiązującymi w ich międzynarodowym przewozie, określi, w drodze rozporządzenia:
1) materiały niebezpieczne oraz zasady ich klasyfikacji,
2) warunki i sposób przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych,
3) dodatkowe wymagania dotyczące pojazdu przewożącego określone materiały niebezpieczne, jego wyposażenia i ładunku,
4) wymagania odnoszące się do urządzeń technicznych służących do tego przewozu,
5) dokumenty wymagane przy przewozie materiałów niebezpiecznych, ich wzory oraz tryb ich wydawania,
6) szczegółowy sposób oznaczania pojazdu przewożącego materiały niebezpieczne.”,
b) skreśla się ust. 5;
- 25) dodaje się art. 57a w brzmieniu:
„Art. 57a. 1. Kierujący autobusem szkolnym podczas wsiadania lub wysiadania dzieci jest obowiązany włączyć światła awaryjne.
2. Kierujący pojazdem, przejeżdżając obok autobusu szkolnego, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność.
3. Jeżeli autobus szkolny przewozi inne osoby lub nie przewozi żadnych osób, tablice z napisem «autobus szkolny» powinny być zdjęte, zastonięte lub złożone.”;
- 26) w art. 61 skreśla się ust. 12—14;
- 27) w art. 62:
a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Zespół pojazdów może składać się najwyżej z 3 pojazdów, a zespół ciągnięty przez pojazd silnikowy inny niż ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny — z 2 pojazdów.”,
b) dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:
„4a. Długość zespołu 2 pojazdów nie może przekraczać 18,75 m, a 3 pojazdów — 22 m, z wyjątkiem zespołu pojazdów złożonego z:
1) pojazdu samochodowego i naczepy, których długość nie może przekraczać 16,5 m,
2) motocykla i przyczepy, motoroweru lub roweru i przyczepy, którego długość nie może przekraczać 4 m.
4b. Przejazd zespołu pojazdów złożonego z liczby pojazdów większej niż określona w ust. 4 lub o długości większej niż określona w ust. 4a wymaga zezwolenia, o którym mowa w art. 64 ust. 1.”,
c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Długości zespołów pojazdów określone w ust. 4a nie dotyczą tramwajów.”;
- 28) art. 64 otrzymuje brzmienie:
„Art. 64. 1. Ruch pojazdu lub zespołu pojazdów, którego masa, naciski osi lub wymiary wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach określających warunki techniczne pojazdów oraz określonych w art. 61 ust. 6, 8 i 10, jest dozwolony tylko pod warunkiem uzyskania zezwolenia.
2. Zezwolenia na przejazd, o których mowa w ust. 1, wydaje się:
1) na czas nieokreślony,
2) na czas określony w zezwoleniu,
3) na jednokrotny przejazd w wyznaczonym czasie po ustalonej trasie.
3. Zezwolenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, wydaje starosta.
4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, wydaje Generalny Dyrektor Dróg Publicznych lub upoważniona przez niego państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna, po uzgodnieniu z właściwymi dla trasy przejazdu zarządami dróg, jeżeli istnieje możliwość wyznaczenia trasy przejazdu, w szczególności ze względu na stan techniczny drogi i innych

- objektów budowlanych położonych w jej pobliżu.
5. Przepis ust. 1 nie dotyczy:
- 1) pojazdów straży pożarnej biorących udział w akcjach ratowniczych,
  - 2) należących do Sił Zbrojnych, Policji lub Straży Granicznej pojazdów specjalnych, pojazdów używanych do celów specjalnych oraz pojazdów używanych w związku z przewozem pojazdów specjalnych.
6. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb wydawania zezwoleń, o których mowa w ust. 1, ustalając w szczególności:
- 1) pojazdy, dla których wydawane są poszczególne rodzaje zezwoleń,
  - 2) wymagania i stan techniczny dróg, który umożliwi wyznaczenie trasy przejazdu.
7. Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Sprawiedliwości, uwzględniając szczególny charakter zadań związanych z obronnością oraz konieczność zapewnienia porządku, sprawności i bezpieczeństwa ruchu, określą, w drodze rozporządzenia:
- 1) warunki poruszania się po drogach pojazdów, o których mowa w ust. 5,
  - 2) warunki przewozu osób pojazdami, o których mowa w art. 63 ust. 4.”;
- 29) w art. 66:
- a) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Pojazd uczestniczący w ruchu powinien posiadać nadane przez producenta, z zastrzeżeniem art. 66a, cechy identyfikacyjne:
- 1) numer VIN albo numer nadwozia, podwozia lub ramy,
  - 2) numer silnika.”,
- b) w ust. 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:
- „5) wymiany zespołów posiadających cechy identyfikacyjne, o których mowa w ust. 3a pkt 1,
- 6) dokonywania zmian konstrukcyjnych zmieniających rodzaj pojazdu.”,
- c) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
- „8. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 5—7, należy uwzględnić w szczególności:
- 1) konieczność zapewnienia bezpiecznego korzystania z pojazdów,
  - 2) zapewnienie możliwie najmniejszego negatywnego wpływu pojazdów na środowisko,
  - 3) przepisy i porozumienia międzynarodowe dotyczące pojazdów, ich wyposażenia i części,
- 4) przeznaczenie pojazdów oraz sposób ich wykorzystania.”;
- 30) dodaje się art. 66a w brzmieniu:
- „Art. 66a. 1. Cechy identyfikacyjne, o których mowa w art. 66 ust. 3a, nadaje i umieszcza producent.
2. Starosta właściwy w sprawach rejestracji pojazdu wydaje decyzję o nadaniu cech identyfikacyjnych w przypadku pojazdu:
- 1) zbudowanego przy wykorzystaniu nadwozia, podwozia lub ramy konstrukcji własnej, którego markę określa się jako «SAM»,
  - 2) w którym dokonano wymiany silnika na silnik bez numeracji fabrycznej,
  - 3) odzyskanego po kradzieży, w którym cecha identyfikacyjna uległa zatarciu lub sfalszowaniu,
  - 4) nabytego na licytacji publicznej lub od podmiotu wykonującego orzeczenie o przepadku pojazdu na rzecz Skarbu Państwa, w którym cecha identyfikacyjna uległa zatarciu lub sfalszowaniu,
  - 5) w którym cecha identyfikacyjna uległa zatarciu lub sfalszowaniu, a prawomocnym orzeczeniem sądu zostało ustalone prawo własności pojazdu,
  - 6) w którym cecha identyfikacyjna uległa skorodowaniu lub została zniszczona podczas wypadku drogowego albo podczas naprawy.
3. Okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt 6, powinny być stwierdzone pisemną opinią rzeczoznawcy samochodowego, o którym mowa w art. 79a; opinia powinna wskazywać pierwotne cechy identyfikacyjne lub jednoznacznie wykluczać ingerencję w pole numerowe w celu umyślnego ich zniszczenia lub zafalszowania.
4. Umieszczone cechy identyfikacyjne starosta wpisuje w dowodzie rejestracyjnym i w karcie pojazdu, jeżeli była wydana.
5. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając znaczenie cech identyfikacyjnych dla zapewnienia pewności i bezpieczeństwa obrotu pojazdami, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób oraz tryb ich nadawania i umieszczania w przypadkach, o których mowa w ust. 2.”;
- 31) w art. 68:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Producent lub importer nowego typu pojazdu samochodowego, ciągnika rolniczego, motoroweru, tramwaju lub przyczepy oraz przedmiotów ich wyposażenia lub części,

prowadzący działalność gospodarczą w tym zakresie, jest obowiązany uzyskać na nie świadectwo homologacji typu wydane przez ministra właściwego do spraw transportu.”,

b) w ust. 11:

— pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) specjalnego lub używanego do celów specjalnych Sił Zbrojnych, Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej oraz straży pożarnej,”

— dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) wyprodukowanego lub importowanego w ilości jednej sztuki rocznie.”,

c) ust. 13 i 14 otrzymują brzmienie:

„13. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając w szczególności przepisy i porozumienia międzynarodowe w zakresie badań homologacyjnych, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wydawania lub cofania świadectw homologacji, zakres i sposób przeprowadzania badań homologacyjnych, kontroli zgodności produkcji lub montażu z warunkami homologacji, wzory dokumentów związanych z homologacją oraz jednostki upoważnione do przeprowadzania badań homologacyjnych, kontroli zgodności produkcji lub montażu z warunkami homologacji.

14. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia bezpiecznego korzystania z pojazdów oraz zakres warunków technicznych pojazdów podlegających badaniu, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób przeprowadzania badań zgodności pojazdów z warunkami technicznymi, o których mowa w ust. 12, wzory dokumentów związanych z tymi badaniami oraz jednostki upoważnione do tych badań.”;

32) w art. 69 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Producent lub importer nowych pojazdów są obowiązani wydać wyciąg ze świadectwa homologacji do każdego pojazdu, na którego typ wydano świadectwo homologacji, lub odpis decyzji zwalniającej pojazd z homologacji.”;

33) w art. 71 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pojazdy określone w ust. 1 są dopuszczone do ruchu, jeżeli odpowiadają warunkom określonym w art. 66 oraz są zarejestrowane i zaopatrzone w zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne, a w przypadku pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli, w nalepkę kontrolną.”;

34) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. 1. Rejestracji dokonuje się na podstawie:

1) dowodu własności pojazdu lub dokumentu potwierdzającego powierzenie pojazdu, o którym mowa w art. 73 ust. 5,

2) karty pojazdu, jeżeli była wydana,
3) wyciągu ze świadectwa homologacji albo odpisu decyzji zwalniającej pojazd z homologacji, jeżeli są wymagane,

4) zaświadczenia o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu, jeżeli jest wymagane,

5) dowodu rejestracyjnego, jeżeli pojazd był zarejestrowany,

6) dowodu odprawy celnej przywozowej, jeżeli pojazd został sprowadzony z zagranicy i jest rejestrowany po raz pierwszy,

7) świadectwa oryginalności.

2. Wymagania ust. 1 nie dotyczą:

1) pojazdu, który był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej — w zakresie ust. 1 pkt 3,

2) pojazdu zakupionego po przepadku na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz jednostki samorządu terytorialnego — w zakresie ust. 1 pkt 2 i 5,

3) pojazdu zakupionego od Policji lub Sił Zbrojnych — w zakresie ust. 1 pkt 5,

4) pojazdu sprowadzonego z zagranicy — w zakresie ust. 1 pkt 5; w tym przypadku zamiast dowodu rejestracyjnego dopuszcza się przedstawienie innego dokumentu potwierdzającego rejestrację za granicą.

3. Dodatkowo wymaga się dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań, o których mowa w art. 2 pkt 39 — w stosunku do pojazdów zabytkowych.

4. W przypadku zagubienia dowodu rejestracyjnego lub karty pojazdu, zamiast tych dokumentów należy przedstawić zaświadczenie wystawione przez organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji, potwierdzające dane zawarte w zagubionym dokumencie, niezbędne do rejestracji.”;

35) w art. 73:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rejestracji pojazdu dokonuje, na wniosek właściciela, starosta właściwy ze względu na miejsce jego zamieszkania (siedzibę), wydając dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, jeżeli jest wymagana, z zastrzeżeniem ust. 2—5.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rejestracji pojazdów Sił Zbrojnych, Policji, Urzędu Ochrony Państwa i Straży Granicznej dokonują właściwe organy tych jednostek. Organy te wydają dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, chyba że dla danego

pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne lub nalepka kontrolna nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.”,

c) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Starostowie przekazują odpłatnie wojewodzie mazowieckiemu częściowo wypełnione blankiety dowodów rejestracyjnych, tablice rejestracyjne oraz nalepki kontrolne niezbędne do rejestracji, o której mowa w art. 76 ust. 4. Informacje dotyczące przekazanych blankietów dowodów rejestracyjnych, tablic rejestracyjnych i nalepek kontrolnych są informacjami niejawnymi stanowiącymi tajemnicę państwową, podlegającymi ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rejestracji pojazdu należącego do przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego i misji specjalnej państw obcych lub organizacji międzynarodowej, a także ich personelu korzystającego z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, dokonuje wojewoda mazowiecki na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.”;

36) art. 74 otrzymuje brzmienie:

„Art. 74. 1. Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje, w przypadkach określonych w ust. 2, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) właściciela pojazdu, wydając pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne.

2. Czasowej rejestracji dokonuje się:

- 1) z urzędu — po złożeniu wniosku o rejestrację pojazdu,
- 2) na wniosek właściciela pojazdu — w celu umożliwienia:
  - a) wywozu pojazdu za granicę,
  - b) przejazdu pojazdu z miejsca jego zakupu lub odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - c) przejazdu pojazdu związanego z koniecznością dokonania jego badania technicznego lub naprawy,
- 3) na wniosek jednostki upoważnionej do przeprowadzania badań homologacyjnych lub jednostki badawczej producenta pojazdu, jego wyposażenia lub części — w celu umożliwienia odpowiednich badań.

3. Czasowej rejestracji dokonuje się na okres nieprzekraczający 30 dni, z zastrzeżeniem ust. 4. Termin ten może być jednorazowo przedłużony o 14 dni w celu wyjaśnienia spraw związanych z rejestracją pojazdu.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, rejestracji dokonuje się na okres wynikający z wniosku, nie dłuższy jednak niż 6 miesięcy.

5. Po upływie terminu czasowej rejestracji pozwolenie czasowe i tablice rejestracyjne zwraca się do organu, który je wydał, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a).”;

37) w art. 75 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dowód rejestracyjny, pozwolenie czasowe, zalegalizowane tablice (tablica) rejestracyjne i nalepka kontrolna wydawane są za opłatą. Opłatę pobiera organ dokonujący rejestracji.”;

38) dodaje się art. 75a, 75b, 75c i 75d w brzmieniu:

„Art. 75a. 1. Tablice rejestracyjne może produkować, po uzyskaniu zezwolenia wojewody, przedsiębiorca, który spełnia następujące wymagania:

- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) ma możliwości techniczne gwarantujące wykonywanie tablic rejestracyjnych lub materiałów służących do ich produkcji zgodnie z warunkami technicznymi; warunek ten nie dotyczy przedsiębiorców sprowadzających z zagranicy materiały służące do wyrobu tablic rejestracyjnych,
- 3) posiada certyfikat na zgodność tablic rejestracyjnych lub materiałów służących do ich produkcji z warunkami technicznymi,
- 4) nie jest podmiotem, w stosunku do którego wszczęto postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne,
- 5) nie zalega z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne,
- 6) nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko dokumentom — dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej.

2. Za przedsiębiorcę produkującego tablice rejestracyjne, o którym mowa w ust. 1, uważa się jednostkę:

- 1) produkującą tablice rejestracyjne z wytłoczonymi numerami rejestracyjnymi,
- 2) produkującą tablice rejestracyjne bez wytłoczonych numerów rejestracyjnych,
- 3) tłoczącą numery rejestracyjne,
- 4) produkującą lub sprowadzającą z zagranicy, określone przez ministra właściwego do spraw trans-

- portu, w drodze rozporządzenia, materiały służące do produkcji tablic rejestracyjnych.
3. Wojewoda wydaje zezwolenie na produkcję tablic rejestracyjnych na wniosek przedsiębiorcy, o ile spełnia on wymagania, o których mowa w ust. 1.
  4. Do wniosku o wydanie zezwolenia przedsiębiorca ubiegający się o jego wydanie załącza:
    - 1) dokument określający status jednostki będącej osobą prawną lub nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną albo dokument stwierdzający tożsamość w przypadku osoby fizycznej,
    - 2) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego stwierdzające niekaralność za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko dokumentom:
      - a) przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną,
      - b) osób — członków władz organów osoby prawnej lub nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej,
    - 3) kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji statystycznej (REGON),
    - 4) kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej (NIP).
  5. Wojewoda odmawia wydania zezwolenia w przypadku, gdy przedsiębiorca nie spełnia wymagań określonych w ust. 1.
  6. Tablice rejestracyjne produkowane są wyłącznie na zamówienie:
    - 1) organu właściwego w sprawach rejestracji pojazdów — z wyłoczonymi numerami rejestracyjnymi,
    - 2) przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 — bez wyłoczonych numerów rejestracyjnych.
  7. Materiały, o których mowa w ust. 2 pkt 4, są produkowane lub sprowadzane z zagranicy na zamówienie przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, lub ubiegającego się o jego wydanie.
  8. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, prowadzi ewidencje:
    - 1) materiałów do produkcji tablic rejestracyjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 4,
    - 2) wyprodukowanych tablic rejestracyjnych,
    - 3) sprzedanych tablic rejestracyjnych.
  9. Wojewoda cofa zezwolenie, jeżeli przedsiębiorca przestaje spełniać co najmniej jeden z warunków, o których mowa w ust. 1, lub narusza przepisy w zakresie produkcji i dystrybucji tablic rejestracyjnych.
  10. W przypadku cofnięcia zezwolenia do produkcji tablic rejestracyjnych, ponowne zezwolenie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna.
- Art. 75b. Organ właściwy w sprawach rejestracji legalizuje tablice rejestracyjne, umieszczając na nich znak legalizacyjny.
- Art. 75c. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając konieczność prawidłowego zabezpieczenia obrotu tablicami rejestracyjnymi oraz materiałami związanymi z ich produkcją, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) warunki produkcji i szczegółowy sposób dystrybucji tablic rejestracyjnych i znaków legalizacyjnych oraz prowadzenia ewidencji, o których mowa w art. 75a ust. 8,
  - 2) tryb legalizacji tablic rejestracyjnych oraz warunki techniczne oraz wzór znaku legalizacyjnego, o którym mowa w art. 75b.
- Art. 75d. Minister właściwy do spraw transportu dokona wyboru producenta blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, znaków legalizacyjnych, nalepek kontrolnych oraz kart pojazdów na zasadach określonych przepisami o zamówieniach publicznych.”;
- 39) art. 76 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 76. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej:
    - a) warunki i tryb rejestracji pojazdów, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, oraz wzory dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, nalepki kontrolnej, tablic rejestracyjnych oraz innych tablic, cech identyfikacyjnych i oznaczeń, w które zaopatruje się pojazd, a także ich opis,
    - b) warunki dystrybucji blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych i nalepek kontrolnych,
  - 2) wysokość opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego i tablic (tablicy) rejestracyjnych,
  - 3) szczegółowe czynności organów w sprawach związanych z dopusz-

czeniu pojazdu do ruchu oraz wzory dokumentów w tych sprawach.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Sił Zbrojnych, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz Ministrem Obrony Narodowej oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Urzędu Ochrony Państwa określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Biura Ochrony Rządu, Policji, Urzędu Ochrony Państwa i Straży Granicznej, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw transportu, Szef Urzędu Ochrony Państwa oraz wojewoda mazowiecki ustalą, w drodze porozumienia, szczególny tryb dystrybucji i wymagania dotyczące blankietów dowodów rejestracyjnych i nalepek kontrolnych, o których mowa w art. 73 ust. 3a, zasady rozliczeń pomiędzy stronami porozumienia oraz tryb rejestracji niektórych pojazdów re-sortu spraw wewnętrznych, obrony narodowej i Urzędu Ochrony Państwa.
5. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1—4, należy uwzględnić w szczególności:
  - 1) konieczność przeciwdziałania dopuszczeniu do ruchu pojazdów pochodzących z kradzieży,
  - 2) prawidłowe zabezpieczenie dokumentów związanych z rejestracją, tablicami rejestracyjnymi i innymi oznaczeniami,
  - 3) koszty działania administracji publicznej w sprawach rejestracji pojazdów,
  - 4) sposób wykorzystania pojazdów, o których mowa w ust. 2 i 3, przy wykonywaniu zadań określonych w przepisach dotyczących Biura Ochrony Rządu, Policji, Urzędu Ochrony Państwa i Straży Granicznej.”;

40) w art. 77:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kartę pojazdu dla pojazdu samochodowego, innego niż określony w ust. 1, wydaje, za

opłatą, właściwy w sprawach rejestracji starosta przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) w ust. 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) określi, w drodze rozporządzenia, warunki dystrybucji kart pojazdów.”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 4, należy uwzględnić znaczenie tych dokumentów dla rejestracji pojazdu oraz wysokość kosztów związanych z drukiem i dystrybucją kart pojazdów.”;

41) art. 79 otrzymuje brzmienie:

„Art. 79. 1. Pojazd podlega wyrejestrowaniu, na wniosek jego właściciela, w przypadku:

1) przekazania, w celu jego utylizacji do przedsiębiorstwa utylizacji pojazdów lub do składnicy złomu wyznaczonej przez wojewodę:

a) pojazdu,

b) zespołów posiadających cechy identyfikacyjne, o których mowa w art. 66 ust. 3a pkt 1,

2) kradzieży pojazdu, jeżeli jego właściciel złożył stosowne oświadczenie pod odpowiedzialnością karną za fałszywe zeznania,

3) wywozu pojazdu z kraju, jeżeli pojazd został zarejestrowany za granicą lub zbyty za granicę,

4) zniszczenia (kasacji) pojazdu za granicą,

5) udokumentowanej trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu bez zmiany w zakresie prawa własności.

2. W przypadku przekazania zespołów pojazdu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b), pozostałe jego elementy powinny zostać wykorzystane w sposób niesprzeczny z przepisami ustawy regulującymi postępowanie z odpadami.

3. Przyjmując do utylizacji pojazd lub jego elementy, składnica złomu wydaje zaświadczenie.

4. Pojazd wyrejestrowany nie podlega powtórnej rejestracji, z wyjątkiem pojazdu:

1) odzyskanego po kradzieży,

2) zabytkowego,

3) mającego co najmniej 25 lat, którego model nie jest produkowany od lat 15, uznanego przez rzeczoznawcę samochodowego za unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, warunkiem wyrejestrowania pojazdu jest wniesienie przez właściciela

pojazdu opłaty na rzecz gminy na realizację zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku w gminach.

6. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, uwzględniając w szczególności koszty ponoszone przez gminy związane z usuwaniem negatywnych skutków utraty pojazdu oraz kosztów związanych z usuwaniem wraków, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5.”;

42) dodaje się art. 79a w brzmieniu:

„Art. 79a. 1. Rzeczoznawcą samochodowym jest osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie,
  - 2) posiada wyższe wykształcenie,
  - 3) posiada 5-letnią wymaganą praktykę zawodową w dziedzinie związanej z motoryzacją,
  - 4) posiada prawo jazdy kategorii A, B oraz C1 lub C,
  - 5) nie była karana wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne,
  - 6) posiada certyfikat w zakresie rzeczoznawstwa samochodowego wydany przez jednostkę akredytowaną w polskim systemie akredytacji,
  - 7) została wpisana na listę rzeczoznawców samochodowych.
2. Minister właściwy do spraw transportu wpisuje na listę rzeczoznawców samochodowych osobę, która spełnia wymagania określone w ust. 1 pkt 1—6, i potwierdza wpis, wydając zaświadczenie.
3. Wpis dokonywany jest za opłatą, na okres wynikający z terminu ważności certyfikatu, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.
4. Na liście rzeczoznawców samochodowych umieszcza się imię i nazwisko rzeczoznawcy oraz jego numer identyfikacyjny.
5. Lista rzeczoznawców jest ogólnie dostępna.
6. Minister właściwy do spraw transportu prowadzi ewidencję i listę rzeczoznawców samochodowych.
7. Minister właściwy do spraw transportu skreśla rzeczoznawcę z listy rzeczoznawców samochodowych:
- 1) po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3,
  - 2) niespełniającego wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 1—6,
  - 3) w razie śmierci rzeczoznawcy.
8. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za wpis na listę rze-

czoznawców samochodowych oraz wzory dokumentów z tym związanych, w szczególności zaświadczenia potwierdzającego wpis.”;

43) w art. 80b w ust. 1 w pkt 6 dodaje się lit. e) w brzmieniu:

„e) wydaniu lub odmowie wydania świadectwa oryginalności pojazdu.”;

44) w art. 80c ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej może udostępnić dane lub informacje zgromadzone w ewidencji innym podmiotom niż wymienione w ust. 1—3, w tym osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, jeżeli wykażą swój uzasadniony interes.”;

45) po art. 80e dodaje się rozdział 2b w brzmieniu:

„Rozdział 2b

Badania oryginalności pojazdu

Art. 80f. 1. W celu stwierdzenia oryginalności pojazdu przeprowadza się specjalistyczne badania techniczne pojazdu.

2. Pojazd jest uznany za pojazd oryginalnego pochodzenia, jeżeli składa się z części:

- 1) wytworzonych lub zamontowanych przez producenta,
- 2) zamontowanych przez właściciela albo posiadacza pojazdu w rozumieniu art. 73 ust. 5, na które osoby te posiadają dowód ich legalnego nabycia,
- 3) którym cechy identyfikacyjne zostały nadane w przypadkach określonych w art. 66a ust. 2.

3. Badaniom, o których mowa w ust. 1, podlegają jawne lub ukryte identyfikatory pojazdu, a w tym następujące jego części składowe:

- 1) silnika,
- 2) nadwozia,
- 3) układu przeniesienia napędu,
- 4) zawieszenia.

4. Wykonywanie specjalistycznych badań technicznych pojazdu, o których mowa w ust. 1, wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 80g. 1. Zezwolenie wydaje się przedsiębiorcy, który spełnia następujące wymagania:

- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) posiada możliwości organizacyjne i techniczne gwarantujące wykonanie specjalistycznych badań technicznych wszystkich typów pojazdów w zakresie, o jakim mowa w art. 80f ust. 3, a także możliwości organizacyjne i techniczne przesyłania drogą teleinformatyczną danych,

- o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 6 lit. e),
- 3) nie jest podmiotem, w stosunku do którego wszczęto postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne,
  - 4) nie zalega z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne,
  - 5) nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przeciw dokumentom,
  - 6) nie figuruje w rejestrze dłużników niewypłacalnych w Krajowym Rejestrze Sądowym,
  - 7) jest ubezpieczony w ramach odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej.
2. Do wniosku o wydanie zezwolenia przedsiębiorca ubiegający się o jego wydanie załącza:
- 1) dokument określający status jednostki, będącej osobą prawną lub nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną, albo dokument stwierdzający tożsamość w przypadku osoby fizycznej,
  - 2) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego stwierdzające niekaralność za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przeciw dokumentom:
    - a) przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną,
    - b) osób — członków władz osoby prawnej lub nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej,
  - 3) kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji statystycznej (REGON),
  - 4) kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej (NIP).
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, mając na uwadze konieczność zapewnienia należytego wykonywania specjalistycznych badań technicznych pojazdu, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów, o których mowa w ust. 2.
- Art. 80h. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych odmawia wydania zezwolenia na prowadzenie specjalistycznych badań technicznych pojazdu, przedsiębiorcy, który nie spełnia wymagań określonych w art. 80g ust. 1.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych cofa wydane zezwolenie przedsiębiorcy, gdy:
- 1) przedsiębiorca przestał spełniać wymagania określone w art. 80g ust. 1,
  - 2) zostało wydane prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej,
  - 3) przedsiębiorca nie dopełnił obowiązku określonego w art. 80i,
  - 4) przedsiębiorca uniemożliwia przeprowadzenie, przez organ wydający zezwolenie, kontroli wykonywania działalności w zakresie specjalistycznych badań technicznych pojazdu.
- Art. 80i. 1. Przedsiębiorca, który otrzymał zezwolenie na prowadzenie specjalistycznych badań technicznych pojazdu, jest obowiązany:
- 1) podjąć działalność w zakresie prowadzenia specjalistycznych badań pojazdu w terminie 3 miesięcy od daty uzyskania zezwolenia,
  - 2) powiadomić, w terminie 14 dni, ministra właściwego do spraw wewnętrznych o podjęciu lub zaprzestaniu działalności,
  - 3) powiadomić ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w terminie 7 dni, o zmianach stanu faktycznego lub prawnego w zakresie danych, o których mowa w art. 80g ust. 1, powstałych po dacie uzyskania zezwolenia,
  - 4) prowadzić ewidencję wydanych świadectw oryginalności pojazdu,
  - 5) do przekazywania drogą teleinformatyczną, do centralnej ewidencji pojazdu, o której mowa w art. 80a, na bieżąco, danych zawartych w ewidencji wydanych świadectw oryginalności pojazdu.
2. Przedsiębiorca jest obowiązany udostępnić dane, zawarte w ewidencji wydanych świadectw oryginalności pojazdu, podmiotom, o których mowa w art. 80c ust. 1, a także właścicielowi lub posiadaczowi pojazdu w rozumieniu art. 73 ust. 5.
3. Przepis ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku odmowy wydania świadectwa oryginalności pojazdu.
- Art. 80j. 1. Po przeprowadzeniu specjalistycznych badań technicznych pojazdu przedsiębiorca wydaje osobom, o których mowa w art. 80f ust. 2, świadectwo oryginalności pojazdu.
2. Świadectwo oryginalności pojazdu jest wydawane na okres jednego roku.
  3. Przedsiębiorca odmawia wydania świadectwa oryginalności pojazdu w przypadku, jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań specjalistycznych pojazdu stwierdzono, że części pojazdu, o których mowa w art. 80f ust. 3, nie spełnia

ją wymogów określonych w art. 80f ust. 2. O fakcie odmowy wydania świadectwa oryginalności pojazdu przedsiębiorca natychmiast powiadamia właściwą miejscowo jednostkę Policji.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, kierując się potrzebą zagwarantowania prawa własności i koniecznością przeciwdziałania dopuszczeniu do ruchu pojazdów pochodzących z przestępstwa lub posiadających części pochodzące z przestępstwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb wydawania oraz wzór świadectwa oryginalności pojazdu,
- 2) zakres i sposób przeprowadzania specjalistycznych badań technicznych pojazdu,
- 3) rodzaje dokumentów stanowiących podstawę dokonania wpisu danych do świadectwa oryginalności pojazdu,
- 4) maksymalną wysokość opłat za wydanie świadectwa oryginalności pojazdu, w zależności od jego typu i rodzaju.”;

46) w art. 81:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Okresowe badanie techniczne samochodu osobowego, samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, ciągnika rolniczego, motocykla lub przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t przeprowadza się przed upływem 3 lat od dnia pierwszej rejestracji, a następnie przed upływem 2 lat od dnia przeprowadzenia badania i następnie corocznie. Nie dotyczy to pojazdu określonego w przepisach, o których mowa w art. 56 ust. 4 pkt 3, pojazdu do nauki jazdy, pojazdu do przeprowadzania egzaminu państwowego, taksówki osobowej, pojazdu marki «SAM», pojazdu zasilanego gazem lub pojazdu uprzywilejowanego, które podlegają rocznym badaniom technicznym.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Motorower, przyczepa lekka i pojazd zabytkowy nie podlegają okresowym badaniom technicznym.”,

c) w ust. 8:

— pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) w którym dokonano zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów powodujących zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym, z zastrzeżeniem art. 66 ust. 4 pkt 5 i 6, oraz z wyłączeniem montażu instalacji do zasilania gazem,

3) który ma być używany jako taksówka osobowa lub bagażowa, pojazd uprzywilejowany, pojazd do nauki jazdy, pojazd

do przeprowadzania egzaminu państwowego lub pojazd określony w przepisach, o których mowa w art. 56 ust. 4 pkt 3, przewożący materiały niebezpieczne.”,

d) dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. W razie powstania trudności w ustaleniu podstawowych parametrów pojazdu, badanie techniczne może być przeprowadzone po przedstawieniu opinii rzeczoznawcy samochodowego, o którym mowa w art. 79a.”,

e) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając w szczególności zakres warunków technicznych pojazdów podlegających badaniu, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób przeprowadzenia badań technicznych oraz wzory dokumentów stosowanych przy tych badaniach.”;

47) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„Art. 83. 1. Badanie techniczne przeprowadzane jest, na koszt właściciela pojazdu, w stacji kontroli pojazdów posiadającej zezwolenie starosty.

2. Starosta wydaje zezwolenie na przeprowadzanie badań technicznych pojazdów przedsiębiorcy, który złożył wniosek o jego wydanie i który spełnia następujące warunki:

1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,

2) posiada wyposażenie kontrolno-pomiarowe oraz warunki lokalowe gwarantujące wykonywanie odpowiedniego zakresu badań technicznych pojazdów zgodnie ze szczególnymi warunkami przeprowadzania tych badań,

3) posiada certyfikat wydany przez jednostkę naukowo-badawczą na zgodność wyposażenia i warunków lokalowych stacji z warunkami technicznymi,

4) zatrudnia uprawnionych diagnostów,

5) nie jest podmiotem, w stosunku do którego wszczęto postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne,

6) nie zalega z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne,

7) nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub za przestępstwo przeciwko dokumentom — dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej.

3. We wniosku o wydanie zezwolenia przedsiębiorca określa rodzaj stacji,

który ma obejmować zezwolenie, oraz załącza:

- 1) dokument określający status jednostki, będącej osobą prawną lub nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną, albo dokument stwierdzający tożsamość w przypadku osoby fizycznej,
  - 2) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego stwierdzające niekaralność za przestępstwa, o których mowa w ust. 2 pkt 7,
  - 3) dokumenty potwierdzające spełnienie pozostałych wymogów określonych w ust. 2.
4. Zezwolenie określa rodzaj stacji i zakres wykonywanych przez nią badań technicznych. Wyróżnia się następujące rodzaje stacji:
- 1) stacje kontroli pojazdów — przeprowadzające badania obejmujące sprawdzenie oraz ocenę prawidłowości działania poszczególnych zespołów i układów pojazdu, zwłaszcza pod względem bezpieczeństwa jazdy i ochrony środowiska,
  - 2) okręgowe stacje kontroli pojazdów — przeprowadzające badania co do zgodności z warunkami technicznymi autobusu, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h, pojazdu używanego do przewozu materiałów niebezpiecznych, pojazdu przystosowanego do zasilania gazem, pojazdu zarejestrowanego po raz pierwszy za granicą (przed rejestracją w kraju), pojazdu zabytkowego, pojazdu marki «SAM» oraz pojazdu skierowanego na badania techniczne przez organ kontroli ruchu drogowego lub starostę.
5. Starosta może w wydanym zezwoleniu upoważnić stacje przeprowadzające badania, w zakresie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, do wykonywania niektórych badań z zakresu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2.
6. Starosta przeprowadza, co najmniej raz w roku, kontrolę stacji kontroli pojazdów w zakresie zgodności z wymaganiami, o których mowa w ust. 2, prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów oraz prowadzenia wymaganej dokumentacji.
7. Starosta cofa zezwolenie, jeżeli przedsięwzięcia:
- 1) przestał spełniać wymagania, o których mowa w ust. 2,
  - 2) odmówił poddania się kontroli, o której mowa w ust. 6,

3) wykonywał badanie techniczne pojazdów niezgodnie z przepisami.

8. W przypadku cofnięcia zezwolenia na przeprowadzanie badań technicznych, z przyczyn określonych w ust. 7 pkt 2 i 3, ponowne zezwolenie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna.”;

48) art. 84 otrzymuje brzmienie:

„Art. 84. 1. Badanie techniczne pojazdów wykonuje zatrudniony w stacji kontroli pojazdów uprawniony diagnosta.

2. Starosta wydaje uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli osoba ubiegająca się o jego wydanie posiada wymagane wykształcenie techniczne i praktykę oraz odbyła szkolenie zakończone egzaminem z wynikiem pozytywnym, w jednostce wyznaczonej przez ministra właściwego do spraw transportu.

3. Starosta cofa diagnoście uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 83 ust. 6, stwierdzono:

1) przeprowadzenie przez diagnostę badania technicznego niezgodnie z określonym zakresem i sposobem wykonania,

2) wydanie przez diagnostę zaświadczenia albo dokonanie wpisu do dowodu rejestracyjnego pojazdu niezgodnie ze stanem faktycznym lub przepisami.

4. W przypadku cofnięcia diagnoście uprawnienia do wykonywania badań technicznych, ponowne uprawnienie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna.”;

49) dodaje się art. 84a w brzmieniu:

„Art. 84a. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe wymagania w stosunku do stacji kontroli pojazdów przeprowadzających badania techniczne w określonym zakresie oraz wzór upoważnienia,

2) szczegółowe wymagania w stosunku do diagnostów, programu szkolenia i dokumentów związanych z uzyskaniem uprawnień do wykonywania badań technicznych,

3) wysokość opłat za przeprowadzenie badań technicznych.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni w szczególności warunki techniczne pojazdów

podlegających badaniu, konieczność zapewnienia odpowiednich kwalifikacji diagnostów wykonujących badanie oraz koszty wykonywania badań.”;

50) w art. 85 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, zakres, warunki, terminy i sposób przeprowadzania badań technicznych tramwajów i trolejbusów oraz jednostki wykonujące te badania, uwzględniając w szczególności:

- 1) warunki techniczne pojazdów podlegających badaniu,
- 2) proces zużywania podstawowych części i elementów wyposażenia tych pojazdów mających bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ruchu,
- 3) odpowiednie wyposażenie jednostek wykonujących te badania.”;

51) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„Art. 86. 1. Do pojazdów Sił Zbrojnych, Policji, Urzędu Ochrony Państwa i Straży Granicznej, których dotyczą warunki i tryb rejestracji określone w art. 73 ust. 3, a także do pojazdów Państwowej Straży Pożarnej, mają zastosowanie przepisy art. 83 ust. 4, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Urzędu Ochrony Państwa, uwzględniając specyfikę wynikającą z przeznaczenia pojazdów Sił Zbrojnych, Policji i innych pojazdów użytkowanych w sposób szczególny, określają, w drodze rozporządzenia:

- 1) jednostki organizacyjne sprawujące nadzór nad stacjami kontroli pojazdów oraz wydające upoważnienia do przeprowadzania badań technicznych, wzory dokumentów związanych z uzyskaniem upoważnień do wykonywania badań oraz wzór upoważnienia do ich przeprowadzania,
- 2) wymagania w stosunku do stacji kontroli pojazdów upoważnionych do przeprowadzania badań technicznych pojazdów,
- 3) wzory dokumentów stosowanych przy badaniach technicznych pojazdów,
- 4) warunki i terminy przeprowadzania badań technicznych pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych, Policji i innych pojazdów użytkowanych w sposób szczególny,
- 5) warunki przeprowadzania badań technicznych niektórych pojazdów w stacjach kontroli pojazdów wymienionych w art. 83 ust. 4,

6) jednostki organizacyjne prowadzące szkolenie diagnostów,

7) warunki współdziałania jednostek organizacyjnych sprawujących nadzór nad stacjami kontroli pojazdów ze starostami.”;

52) w art. 88:

a) skreśla się ust. 4 i 5,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, uwzględniając konieczność posiadania szczególnych kwalifikacji przez osoby wykonujące zadania związane z obronnością oraz utrzymaniem porządku publicznego, określają, w drodze rozporządzenia, w sposób odmienny od przepisów ust. 2 i 3, wymagane uprawnienia do kierowania przez żołnierzy zasadniczej służby wojskowej pojazdami specjalnymi Sił Zbrojnych.”;

53) skreśla się art. 89;

54) w art. 90:

a) w ust. 1 pkt 2—4 otrzymują brzmienie:

„2) uzyskała orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem i orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o ile jest ono wymagane,

3) odbyła wymagane dla danej kategorii szkolenie,

4) zdała z wynikiem pozytywnym egzamin państwowy wymagany dla danej kategorii,”

b) w ust. 2 skreśla się pkt 2,

c) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) 18 lat — dla kategorii A, B, B+E, C, C+E, C1 lub C1+E,”

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoba, która nie ukończyła 18 lat, może uzyskać prawo jazdy kategorii A1, B1 lub T za pisemną zgodą rodziców lub opiekunów.”,

e) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Dodatkowym warunkiem uzyskania prawa jazdy:

1) dla kategorii C, C1, D lub D1 — jest spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, określonych dla prawa jazdy kategorii B,

2) dla kategorii B+E, C+E, C1+E, D+E lub D1+E — jest spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, określonych odpowiednio dla praw jazdy kategorii B, C, C1, D lub D1.”;

55) w art. 97:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kartę rowerową wydaje nieodpłatnie dyrektor szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej oraz szkoły ponadpodstawowej.”,

- b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Kartę motorowerową wydaje nieodpłatnie dyrektor gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły ponadpodstawowej.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Szefom i cudzoziemskiemu personelowi przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, korzystających z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, oraz innym osobom korzystającym z tych przywilejów i immunitetów uprawnienie do kierowania pojazdem wydaje, za opłatą, wojewoda mazowiecki, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.”,
- d) dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:
„3a. Żołnierzom zasadniczej służby wojskowej dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem wydaje na czas nie dłuższy niż jeden rok dowódca jednostki wojskowej.
3b. Po zakończeniu zasadniczej służby wojskowej wydany przez dowódcę jednostki dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem podlega wymianie na dokument, o którym mowa w ust. 1.”;
- 56) art. 98 otrzymuje brzmienie:
„Art. 98. 1. Osoba posiadająca uprawnienie do kierowania pojazdem jest obowiązana zawiadomić starostę w terminie nieprzekraczającym 30 dni o utracie prawa jazdy, pozwolenia do kierowania tramwajem lub świadectwa kwalifikacji, o zniszczeniu tych dokumentów w stopniu powodującym ich nieczytelność, a także o zmianie stanu faktycznego wymagającego zmiany danych w nich zawartych.
2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, starosta, na wniosek osoby uprawnionej, wydaje za opłatą wórniki dokumentu pod warunkiem:
1) złożenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, oświadczenia o utracie dokumentu,
2) zwrotu zniszczonego dokumentu albo
3) zwrotu dokumentu wymagającego zmiany danych.
3. W razie odzyskania utraconego dokumentu, o którym mowa w ust. 1, dokument ten należy zwrócić do starosty.
4. W razie utraty lub zniszczenia karty rowerowej lub motorowerowej wórniki tych dokumentów wydaje organ, który je wydał.
5. W stosunku do osób, o których mowa w art. 97 ust. 3, organem właściwym w sprawach określonych w ust. 1—2a jest wojewoda mazowiecki.”;
- 57) dodaje się art. 99a w brzmieniu:
„Art. 99a. Minister właściwy do spraw transportu dokona wyboru producenta blankietów praw jazdy, pozwoleń do kierowania tramwajem i świadectw kwalifikacji w trybie określonym przepisami o zamówieniach publicznych.”;
- 58) art. 100 otrzymuje brzmienie:
„Art. 100. 1. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, uwzględniając konieczność prawidłowego zabezpieczenia praw jazdy przed podrobieniem, przerobieniem lub kradzieżą, określi, w drodze rozporządzenia:
1) wzory dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami oraz ich opis,
2) szczegółowe czynności organów w sprawach związanych z wydawaniem dokumentów, cofaniem i przywracaniem uprawnień do kierowania, z wydawaniem świadectw kwalifikacji oraz wzory dokumentów stosowanych w tych sprawach.
2. Minister Obrony Narodowej, kierując się koniecznością zapewnienia zgodności tego dokumentu z obowiązującym podziałem uprawnień oraz mając na uwadze skrócenie okresu niezbędnego do uzyskania prawa jazdy, określi, w drodze rozporządzenia, wzór i opis dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej.”;
- 59) w art. 100b w ust. 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) datę i miejsce urodzenia,”;
- 60) art. 100e otrzymuje brzmienie:
„Art. 100e. 1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, transportu oraz finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:
1) sposób prowadzenia ewidencji,
2) warunki i sposób współdziałania podmiotów, które przekazują dane do ewidencji,
3) rodzaj danych zgromadzonych w ewidencji, które mogą być udostępnione poszczególnym podmiotom, o których mowa w art. 100c ust. 1—3,
4) wysokość opłat za udostępnienie danych zgromadzonych w ewidencji oraz warunki i sposób ich wnoszenia.
2. W rozporządzeniu należy uwzględnić w szczególności:

- 1) organizację systemu teleinformatycznego, w którym prowadzona jest ewidencja,
- 2) nieprzekraczalne terminy przekazywania danych do ewidencji oraz sposób ich przekazywania,
- 3) zakres danych udostępnianych poszczególnym podmiotom,
- 4) zróżnicowaną wysokość opłat w zależności od zakresu udostępnianych danych.”;

61) art. 102 otrzymuje brzmienie:

„Art. 102. 1. Szkolenie osoby ubiegającej się o wydanie uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym albo tramwajem prowadzone jest w ośrodku szkolenia kierowców.

2. Ośrodek szkolenia kierowców może być prowadzony na podstawie zezwolenia przez przedsiębiorcę, szkołę lub jednostkę resortu obrony narodowej.”;

62) art. 103 otrzymuje brzmienie:

„Art. 103. 1. Starosta wydaje zezwolenie na prowadzenie szkolenia przedsiębiorcy, który złożył wniosek o jego wydanie i który spełnia następujące wymagania:

- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) posiada warunki lokalowe, wyposażenie dydaktyczne, plac do wykonywania manewrów, gwarantujące przeprowadzenie szkolenia zgodnie z jego szczegółowymi warunkami, oraz co najmniej jeden pojazd przystosowany do nauki jazdy,
- 3) zatrudnia co najmniej jednego instruktora lub sam jest instruktorem,
- 4) nie jest podmiotem, w stosunku do którego wszczęto postępowanie likwidacyjne lub upadłościowe,
- 5) nie zalega z uiszczaniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne,
- 6) nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko dokumentom.

2. Wymagania określone w ust. 1 pkt 6 dotyczą osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej lub nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej.

3. Do wniosku o wydanie zezwolenia przedsiębiorca załącza:

- 1) dokument określający status jednostki, będącej osobą prawną lub nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną, albo dokument stwierdzający tożsa-

mość osoby w przypadku osoby fizycznej,

- 2) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego stwierdzające niekaralność za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko dokumentom,

- 3) dokumenty potwierdzające spełnienie pozostałych wymogów określonych w ust. 1.

4. Starosta wydaje zezwolenie na prowadzenie szkolenia szkole, która złożyła wniosek o jego wydanie i która spełnia następujące wymagania:

- 1) w programie nauczania szkoły przewidziane jest uzyskanie przez uczniów umiejętności kierowania pojazdem silnikowym,

- 2) posiada warunki lokalowe, wyposażenie dydaktyczne, plac do wykonywania manewrów, gwarantujące przeprowadzenie szkolenia zgodnie z jego szczegółowymi warunkami, oraz co najmniej jeden pojazd przystosowany do nauki jazdy,

- 3) zatrudnia co najmniej jednego nauczyciela będącego instruktorem.

5. Do wniosku o wydanie zezwolenia szkoła załącza:

- 1) dokument określający status szkoły,

- 2) dokumenty potwierdzające spełnienie pozostałych wymogów określonych w ust. 4.

6. Przepisy ust. 4 i ust. 5 stosuje się odpowiednio do jednostek resortu obrony narodowej.”;

63) dodaje się art. 103a w brzmieniu:

„Art. 103a. Starosta odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 102 ust. 2, przedsiębiorcy, szkole lub jednostce resortu obrony narodowej w przypadku niespełnienia wymagań określonych w art. 103.”;

64) art. 104 otrzymuje brzmienie:

„Art. 104. 1. Starosta cofa zezwolenie, jeżeli przedsiębiorca, szkoła lub jednostka resortu obrony narodowej:

- 1) prowadzi szkolenie niezgodnie z przepisami,

- 2) wydaje niezgodne ze stanem faktycznym zaświadczenie o ukończeniu szkolenia,

- 3) uniemożliwia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 108 ust. 2 pkt 1.

2. Ponowne zezwolenie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna.”;

65) w art. 105 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przedstawiła orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem oraz orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem,”;

66) art. 106 otrzymuje brzmienie:

„Art. 106. 1. Starosta dokonuje wpisu osoby do ewidencji instruktorów, jeżeli spełnia ona warunki określone w art. 105 ust. 2 pkt 1—6, i wydaje jej legitymację instruktora na okres wynikający z terminów badań, o których mowa w art. 115a ust. 2.

2. Instruktor podlega kontrolnym badaniom lekarskim i badaniom psychologicznym, o których mowa w art. 115a ust. 2.

3. Instruktor jest obowiązany posiadać w czasie szkolenia legitymację instruktora i okazywać ją na żądanie.”;

67) w art. 107 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nie przedstawił orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem lub orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem,”;

68) art. 109 otrzymuje brzmienie:

„Art. 109. 1. Egzamin państwowy sprawdzający kwalifikacje osoby ubiegającej się o uprawnienie do kierowania pojazdem oraz osoby, o której mowa w art. 114, przeprowadza egzaminator zatrudniony przez dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego:

1) na podstawie umowy o pracę — w zakresie wszystkich kategorii prawa jazdy,

2) na podstawie umowy zlecenia — w zakresie pozwolenia do kierowania tramwajem.

2. Egzamin państwowy jest organizowany w:

1) wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego — w zakresie wszystkich kategorii prawa jazdy,

2) przedsiębiorstwie komunikacji publicznej, upoważnionym przez starostę — w zakresie pozwolenia do kierowania tramwajem.

3. Egzamin państwowy w zakresie wszystkich kategorii prawa jazdy jest przeprowadzany w mieście wojewódzkim lub w zależności od potrzeb w mieście na prawach powiatu albo w mieście, w którym do dnia 31 grudnia 1998 r. funkcjonował wojewódzki ośrodek ruchu drogowego.

4. Sprawdzenia kwalifikacji osoby ubiegającej się o kartę rowerową lub motorowerową dokonują:

1) nauczyciel wychowania komunikacyjnego uprawniony przez dyrektora szkoły,

2) policjant posiadający specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego,

3) egzaminator.”;

69) w art. 110 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przedstawiła orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem oraz orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem,”;

70) dodaje się art. 110a w brzmieniu:

„Art. 110a. 1. Egzaminator zobowiązany jest do:

1) rzetelnego i bezstronnego wykonywania powierzonych zadań,

2) rozwijania wiedzy zawodowej i podnoszenia kwalifikacji,

3) godnego zachowania w czasie wykonywania obowiązków.

2. Egzaminator zatrudniony w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego nie może jednocześnie prowadzić szkoleń dla kandydatów na kierowców, szkoły nauki jazdy ani być jej właścicielem lub współwłaścicielem.

3. Egzaminator w czasie wykonywania obowiązków zawodowych podlega ochronie przysługującej funkcjonariuszowi publicznemu.”;

71) art. 111 otrzymuje brzmienie:

„Art. 111. 1. Wojewoda dokonuje wpisu osoby do ewidencji egzaminatorów, jeżeli spełnia ona warunki określone w art. 110 ust. 1 pkt 1—9.

2. Dyrektor wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego wydaje na okres wynikający z terminów badań, o których mowa w art. 115a ust. 2, legitymację egzaminatora osobie, o której mowa w ust. 1, zatrudnionej w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego.

3. Egzaminator podlega kontrolnym badaniom lekarskim i psychologicznym w terminach, o których mowa w art. 115a ust. 2.

4. Egzaminator zatrudniony w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego podlega corocznie szkoleniu organizowanemu przez dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego.

5. Egzaminator jest obowiązany posiadać w czasie prowadzenia egzaminów legitymację egzaminatora oraz okazywać ją na żądanie.”;

72) w art. 113 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nie przedstawił orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem lub orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem,“;

73) w art. 114 po ust. 2 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. W stosunku do osób, o których mowa w art. 97 ust. 3, decyzję o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji, w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1, wydaje wojewoda mazowiecki.

4. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem wydaje się po zdaniu, przez osobę ubiegającą się o jego wydanie, odpowiedniego do rodzaju uprawnienia egzaminu państwowego sprawdzającego kwalifikacje.“;

74) art. 115 otrzymuje brzmienie:

„Art. 115. 1. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając konieczność właściwego przygotowania osób ubiegających się o wydanie uprawnień do kierowania pojazdami oraz zapewnienie obiektywnego sprawdzenia ich kwalifikacji, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących szkolenie w zakresie wyposażenia dydaktycznego, warunków lokalowych, placu manewrowego, pojazdów przeznaczonych do szkolenia,

2) wymagania w stosunku do podmiotów prowadzących egzaminy państwowe w zakresie wyposażenia, warunków lokalowych, placu manewrowego i pojazdów przeznaczonych do egzaminowania,

3) program szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi, tramwajami oraz kandydatów na instruktorów i egzaminatorów,

4) warunki i tryb:

a) uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi i tramwajami, szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o te uprawnienia lub podlegających sprawdzeniu kwalifikacji oraz wzory dokumentów z tym związanych,

b) szkolenia i egzaminowania kandydatów na instruktorów i egzaminatorów, pracy komisji egzaminacyjnych oraz wzory dokumentów z tym związanych.

2. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając koszty związane z prowadzeniem egzaminów spraw-

dających kwalifikacje oraz koszty związane z wydawaniem dokumentów, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji kandydatów na instruktorów i instruktorów oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji sprawdzających ich kwalifikacje,

2) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o wydanie uprawnienia do kierowania pojazdami lub podlegających sprawdzeniu kwalifikacji,

3) wysokość stawek wynagrodzenia egzaminatorów zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia,

4) wysokość opłat za wydanie prawa jazdy, pozwolenia do kierowania tramwajem, świadectwa kwalifikacji, legitymacji instruktora i egzaminatora.“;

75) po art. 115 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Wymagania w stosunku do kierowców wykonujących transport drogowy

Art. 115a. 1. Kierowca pojazdu samochodowego przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu osób oraz kierowca pojazdu samochodowego lub zespołu pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7,5 t jest zobowiązany uzyskać świadectwo kwalifikacji, o ile pojazdem wykonywana jest działalność gospodarcza w zakresie przewozu osób lub rzeczy.

2. Kierowca, o którym mowa w ust. 1, podlega:

1) kontrolnym badaniom lekarskim przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem. Badanie jest przeprowadzane przed wydaniem pierwszego świadectwa kwalifikacji, następnie w wieku do 55 lat — co 5 lat i w wieku powyżej 55 lat corocznie,

2) badaniom psychologicznym przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem przed wydaniem pierwszego świadectwa kwalifikacji i następnie w ciągu roku od ukończenia 55 lat.

3. Badania, o których mowa, wykonywane są na koszt:

1) przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przewozu osób lub rzeczy — w przypadku osoby przez niego zatrudnio-

- nej lub osobiście wykonującej tę działalność,
- 2) osoby badanej — w innych przypadkach.
- Art. 115b. 1. Świadectwo kwalifikacji uzyskuje osoba, która:
- 1) ukończyła 21 lat,
  - 2) przedstawiła zaświadczenie o ukończeniu odpowiedniego kursu dokształcającego:
    - a) kierowców przewożących rzeczy — kierowca samochodu ciężarowego lub zespołu pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7,5 t,
    - b) kierowców przewożących osoby — kierowca pojazdu samochodowego przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu powyżej 5 osób łącznie z kierowcą,
  - 3) przedstawiła orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem,
  - 4) przedstawiła orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem.
2. Świadectwo kwalifikacji wydaje starosta:
- 1) na okres wynikający z terminów badań, o których mowa w art. 115a ust. 2,
  - 2) za opłatą, której koszt ponosi:
    - a) przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie przewozu osób lub rzeczy — w przypadku osoby przez niego zatrudnionej lub osobiście wykonujący tę działalność,
    - b) osoba zainteresowana — w innych przypadkach.
- Art. 115c. 1. Kursy dokształcające, o których mowa w art. 115b ust. 1 pkt 2, prowadzone są w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego.
2. Nadzór nad prowadzeniem kursów sprawuje wojewoda. W ramach nadzoru wojewoda może:
- 1) kontrolować sposób prowadzenia kursu oraz dokumentację z nim związaną,
  - 2) zawiesić prowadzenie kursu do czasu usunięcia nieprawidłowości.
3. Minister właściwy do spraw transportu, mając na względzie podniesienie kwalifikacji zawodowych kierowców wykonujących transport drogowy, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) program kursów dokształcających,
  - 2) wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu dokształcającego,
  - 3) szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 2 pkt 1.
- Art. 115d. 1. Przepisy art. 115a stosuje się do kierujących pojazdami uprzywilejowanymi oraz przewożącymi materiały niebezpieczne.
2. Przepisy ust. 1 oraz art. 115b ust. 1 pkt 2—4 stosuje się do kierującego tramwajem.
- Art. 115e. 1. Kierujący pojazdem przewożącym materiały niebezpieczne zobowiązany jest uzyskać i posiadać przy sobie zaświadczenie o ukończeniu kursu dokształcającego kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.
2. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając wymagania w stosunku do kierowców wykonujących międzynarodowy przewóz materiałów niebezpiecznych, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wykaz materiałów niebezpiecznych, przy przewozie których wymagane jest ukończenie kursu dokształcającego,
  - 2) jednostki prowadzące kursy dokształcające dla kierowców przewożących materiały niebezpieczne,
  - 3) zakres i warunki prowadzenia kursu,
  - 4) program kursu,
  - 5) wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu dokształcającego.”;
- 76) w art. 117 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Ośrodek może wykonywać działalność gospodarczą, której wyniki będą przeznaczane na działalność, o której mowa w ust. 1 i 2.”;
- 77) w art. 119:
- a) w ust. 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) wpływy z działalności, o której mowa w art. 117 ust. 3.”,
  - b) w ust. 3 dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
„3) inwestycje związane z działalnością ośrodka, o której mowa w art. 117,
4) poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego na obszarze województwa, w szczególności na popularyzację przepisów o ruchu drogowym i podnoszenie kultury jazdy kierowców, na które ośrodek może przeznaczyć pozostałe wolne środki, niewykorzystane na wydatki, o których mowa w pkt 1—3.”,
  - c) skreśla się ust. 4,
  - d) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:
„6. Składniki majątkowe nabyte w ramach pierwszego wyposażenia ośrodka tworzą jego fundusz założycielski.
7. Ośrodek prowadzi odrębnie ewidencję przychodów i kosztów związanych z prowadze-

niem szkolenia lub egzaminowaniem jako działalnością oświatową i odrębnie dla każdej innej działalności.”;

78) art. 122 otrzymuje brzmienie:

„Art. 122. 1. Badaniu lekarskiemu przeprowadzanemu w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem podlegają:

- 1) osoba ubiegająca się o wydanie prawa jazdy lub świadectwa kwalifikacji,
- 2) osoba ubiegająca się o przywrócenie uprawnienia do kierowania pojazdem cofniętego ze względu na stan zdrowia,
- 3) kierujący pojazdem skierowany przez organ kontroli ruchu drogowego, jeżeli:
  - a) uczestniczy w wypadku drogowym, w którym jest zabity lub ranny,
  - b) kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu,
- 4) kierujący pojazdem skierowany decyzją starosty w przypadkach nasuwających zastrzeżenia co do stanu zdrowia,
- 5) osoba niepełnosprawna posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie do kierowania tramwajem, skierowana decyzją starosty na podstawie zawiadomienia powiatowego lub wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności,
- 6) kandydat na instruktora lub egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami.

2. Zadanie i kompetencja określone w ust. 1 pkt 4 nie mogą być powierzone w drodze porozumienia gminie. Przepis ten nie dotyczy powiatu warszawskiego.

3. W stosunku do osób, o których mowa w art. 97 ust. 3, decyzję o skierowaniu na badanie lekarskie, w trybie określonym w ust. 1 pkt 4, wydaje wojewoda mazowiecki.

4. Badanie lekarskie, o którym mowa w ust. 1 oraz w art. 115a ust. 2, przeprowadza i wykonuje uprawniony lekarz.

5. Przepisy ust. 1 pkt 1—4 stosuje się odpowiednio do kierującego tramwajem.

6. Badanie lekarskie wykonywane jest na koszt osoby badanej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

7. Wykonywanie badań lekarskich i wydawanie orzeczeń podlega kontroli wojewody.”;

79) art. 123 otrzymuje brzmienie:

„Art. 123. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając różnicowane wymagania zdrowotne oraz konieczność przyjęcia obiektywnych i niezbędnych kryteriów oceny stanu zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki i tryb:

- a) kierowania na badania lekarskie i ich przeprowadzania w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami silnikowymi oraz kierowania tramwajami,
  - b) wydawania orzeczeń lekarskich stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami,
  - c) odwoływania się od orzeczeń lekarskich,
  - d) uzyskiwania uprawnień przez lekarzy przeprowadzających badania lekarskie,
- 2) zakres badań lekarskich,
- 3) dodatkowe kwalifikacje lekarzy przeprowadzających badania lekarskie,
- 4) sposób postępowania z dokumentacją związaną z badaniami lekarskimi oraz wzory stosowanych dokumentów,
- 5) maksymalne stawki opłat za badania lekarskie.”;

80) art. 124 otrzymuje brzmienie:

„Art. 124. 1. Badaniu psychologicznemu przeprowadzanemu w celu orzeczenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem podlega:

- 1) osoba ubiegająca się o świadectwo kwalifikacji,
- 2) kandydat na instruktora lub egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami,
- 3) kierujący pojazdem silnikowym skierowany, w drodze decyzji, przez organ kontroli ruchu drogowego, jeżeli:
  - a) kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu,

- b) przekroczył liczbę 24 punktów otrzymanych na podstawie art. 130 ust. 1,
  - 4) kierujący będący sprawcą wypadku drogowego, w którym jest zabity lub ranny,
  - 5) kierujący skierowany przez lekarza, jeżeli w wyniku badania lekarskiego stwierdzona zostanie konieczność przeprowadzenia badania psychologicznego,
  - 6) osoba skierowana przez kierownika właściwej jednostki organizacyjnej Sił Zbrojnych, jeżeli jest ona przewidziana do szkolenia na kierowcę na potrzeby wojska,
  - 7) osoba ubiegająca się o przywrócenie uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym, cofniętego ze względu na istnienie przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami.
2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do kierującego tramwajem.
  3. Badania, o których mowa w ust. 1 i 2, przeprowadzane są przez uprawnionego do orzekania psychologa w pracowni psychologicznej posiadającej upoważnienie wojewody.
  4. Badanie psychologiczne wykonywane jest na koszt osoby badanej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.”;
- 81) dodaje się art. 124a i 124b w brzmieniu:
- „Art. 124a. 1. Wojewoda wydaje zezwolenie na przeprowadzanie badań psychologicznych przedsiębiorcy, który złożył wniosek o jego wydanie i który spełnia następujące wymagania:
- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) posiada zestaw metod badawczych określonych metodyką oraz warunki lokalowe gwarantujące wykonywanie badań psychologicznych, zgodnie ze standardami określonymi w metodyce,
  - 3) posiada świadectwo wydane przez Regionalną Izbę Psychologów potwierdzające zgodność posiadanych metod badawczych oraz warunków lokalowych ze szczegółowymi warunkami przeprowadzania badań psychologicznych,
  - 4) zatrudnia psychologa uprawnionego do orzekania lub sam jest uprawnionym psychologiem,
  - 5) nie jest podmiotem, w stosunku do którego wszczęto postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne,
  - 6) nie zalega z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne.
2. Psychologiem uprawnionym do przeprowadzania badań psychologicznych i orzekania w zakresie zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych jest osoba, która:
- 1) spełnia wymagania określone w art. 7 i 8 oraz art. 15 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73, poz. 763),
  - 2) została wpisana przez wojewodę do ewidencji psychologów uprawnionych do przeprowadzania badań psychologicznych i orzekania w zakresie zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych.
3. Do wniosku o wydanie zezwolenia przedsiębiorca ubiegający się o jego wydanie załącza:
- 1) dokument określający status jednostki, będącej osobą prawną lub nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną, albo dokument stwierdzający tożsamość w przypadku osoby fizycznej,
  - 2) świadectwo, o którym mowa w ust. 1 pkt 3,
  - 3) dokument potwierdzający posiadanie odpowiedniego lokalu wraz z wykazem pomieszczeń,
  - 4) dokument potwierdzający zatrudnienie uprawnionego psychologa.
4. Zezwolenie określa zakres wykonywanych badań psychologicznych.
- Art. 124b. 1. Wojewoda sprawuje nadzór nad wykonywaniem badań psychologicznych.
2. W ramach sprawowanego nadzoru wojewoda prowadzi kontrolę w zakresie:
- 1) zasad i metodyki przeprowadzanych badań,
  - 2) prowadzonej dokumentacji,
  - 3) wydawanych orzeczeń,
  - 4) warunków lokalowych.
3. Wojewoda cofa zezwolenie na przeprowadzanie badań psychologicznych, jeżeli:
- 1) przedsiębiorca nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 124a ust. 1,
  - 2) przedsiębiorca odmówił poddania się kontroli, o której mowa w ust. 2,
  - 3) zostały stwierdzone naruszenia przepisów w zakresie przeprowadzania badań psychologicznych.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, ponowne zezwolenie może być wydane po upływie roku od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna.”;

82) art. 125 otrzymuje brzmienie:

„Art. 125. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając konieczność przyjęcia obiektywnych i niezbędnych kryteriów oceny istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb:
  - a) kierowania osób na badania psychologiczne,
  - b) uzyskiwania i cofania uprawnień w zakresie przeprowadzania badań psychologicznych i orzekania oraz uzyskiwania i cofania zezwoleń przedsiębiorcom przeprowadzającym te badania,
  - c) odwoływania się od orzeczeń psychologicznych,
  - d) kontroli przeprowadzania badań psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń psychologicznych,
- 2) warunki, zakres i sposób przeprowadzania badań psychologicznych,
- 3) sposób postępowania z dokumentacją związaną z przeprowadzanymi badaniami psychologicznymi oraz wzory stosowanych dokumentów,
- 4) szczegółowe warunki wymagane od pracowni psychologicznych,
- 5) maksymalne stawki opłat za badania psychologiczne.”;

83) w art. 127 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw zdrowia, kierując się skutkami oddziaływania na organizm kierowcy środków działających podobnie do alkoholu, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz tych środków,
- 2) warunki i sposób przeprowadzania badań na ich obecność w organizmie.”;

84) w art. 129:

a) w ust. 2:

— pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) sprawdzania stanu technicznego, wyposażenia, ładunku, wymiarów, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze,”

— w pkt 8 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) kierowania pojazdem przez osobę nieposiadającą wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu,”

— pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) usuwania lub przemieszczania pojazdu w przypadkach, o których mowa w art. 130a ust. 1—3,”

— pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) pilotowania pojazdów, których wymiary, masa lub naciski osi przekraczają określone wielkości; pilotowanie wykonywane jest za opłatą ponoszoną przez właściciela lub posiadacza pojazdu”;

b) dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Kontrolę ruchu drogowego w stosunku do pojazdów przekraczających granicę Rzeczypospolitej Polskiej oraz w strefie nadgranicznej mogą przeprowadzać funkcjonariusze Straży Granicznej lub organów celnych, którym przysługują uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1—4 i 7—12 oraz w art. 130a ust. 4 pkt 1.

4b. Dodatkowo funkcjonariusze ci mogą odmówić prawa przekroczenia granicy pojazdem, jeżeli:

- 1) pojazd kierowany jest przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości lub stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu, jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia pojazdu w inny sposób,
- 2) pojazd kierowany jest przez osobę nieposiadającą przy sobie wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania pojazdem lub używania pojazdu, dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia,
- 3) stan techniczny pojazdu zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje uszkodzenie drogi albo narusza wymagania ochrony środowiska,
- 4) pojazd przekracza dopuszczalną masę całkowitą lub naciski osi określone w przepisach ruchu drogowego.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, kierując się w szczególności możliwością zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz rzeczywistymi kosztami ponoszonymi przez Policję w związku z pilotowaniem pojazdów, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób pilotowania pojazdów, których wymiary, masa lub naciski osi przekraczają dopuszczalne wielkości, oraz określi wysokość opłat uiszczanych przez ich właścicieli lub posiadaczy.”;

85) w art. 130:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Policja prowadzi ewidencję kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego. Okre-

- ślönemu naruszeniu przypisuje się odpowiednią liczbę punktów w skali od 0 do 10 i wpisuje się do tej ewidencji.”,
- b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. W ewidencji policja wpisuje także naruszenia przepisów ruchu drogowego, którym nie przypisano wartości punktowej.”,
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Punkty za naruszenie przepisów ruchu drogowego wpisane do ewidencji usuwa się po upływie 1 roku od dnia naruszenia, chyba że przed upływem tego okresu kierowca dopuścił się naruszeń, za które na podstawie prawomocnych rozstrzygnięć przypisana liczba punktów przekroczyłaby 24 punkty lub w przypadku kierowców, o których mowa w art. 140 ust. 1 pkt 3 — 20 punktów.”,
- d) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Przepisy ust. 1—3 stosuje się do osób posiadających pozwolenie do kierowania tramwajem.”,
- e) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz Ministrem Sprawiedliwości, mając na uwadze dyscyplinowanie i wdrażanie kierujących pojazdami do przestrzegania przepisów ustawy oraz zapobieganie wielokrotnemu naruszaniu przepisów ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia:
1) sposób punktowania i liczbę punktów odpowiadających naruszeniu przepisów ruchu drogowego,
2) warunki i sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 1, oraz tryb występowania z wnioskami o kontrolne sprawdzenie kwalifikacji,
3) program szkolenia i jednostki upoważnione do prowadzenia szkolenia, o którym mowa w ust. 3,
4) liczbę punktów odejmowanych z tytułu odbytego szkolenia,
5) podmioty uprawnione do uzyskiwania informacji zawartych w ewidencji, o której mowa w ust. 1.”;
- 86) dodaje się art. 130a w brzmieniu:
„Art. 130a. 1. Pojazd jest usuwany z drogi na koszt właściciela w przypadku:
1) pozostawienia pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu,
2) nieokazania przez kierującego dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia,
3) przekroczenia wymiarów, dopuszczalnej masy całkowitej lub naciśku osi określonych w przepisach ruchu drogowego.
2. Pojazd może być usunięty z drogi na koszt właściciela, jeżeli nie ma możliwości zabezpieczenia go w inny sposób, w przypadku gdy:
1) kierowała nim osoba:
a) znajdująca się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
b) nieposiadająca przy sobie dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu,
2) jego stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje uszkodzenie drogi albo narusza wymagania ochrony środowiska.
3. Pojazd może być przemieszczony lub usunięty z drogi, jeżeli utrudnia prowadzenie akcji ratowniczej.
4. Decyzję o przemieszczeniu lub usunięciu pojazdu z drogi podejmuje:
1) policjant — w sytuacjach, o których mowa w ust. 1—3,
2) osoba dowodząca akcją ratowniczą — w sytuacji, o której mowa w ust. 3.
5. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 pojazd jest usuwany z drogi przez jednostkę wyznaczoną przez starostę.
6. Usunięty pojazd umieszcza się na wyznaczonym przez starostę parkingu strzeżonym do czasu uiszczenia opłaty za jego usunięcie i parkowanie. Wysokość opłat ustala rada powiatu.
7. Wydanie pojazdu następuje po okazaniu dowodu uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 6.
8. Pojazd może być unieruchomiony przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nieutrudniającego ruchu lub niezagrażającego bezpieczeństwu.
9. Pojazd unieruchamia Policja lub straż gminna (miejska).
10. Pojazd usunięty w trybie określonym w ust. 1 lub 2 i nieodebrany przez uprawnioną osobę w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia uznaje się za porzucony z zamiarem wyzbycia się. Pojazd ten przechodzi na rzecz Skarbu Państwa z mocy ustawy.

11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując się zasadą zagwarantowania ochrony prawa własności oraz potrzebą zapewnienia porządku na drogach publicznych i bezpieczeństwa ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb oraz warunki współdziałania z Policją i innymi podmiotami uprawnionymi do podejmowania decyzji o usunięciu pojazdu jednostek usuwających pojazdy lub prowadzących strzeżone parkingi, o których mowa w ust. 6,
- 2) tryb i warunki wydawania pojazdu z parkingu,
- 3) tryb postępowania w zakresie przejęcia pojazdu na rzecz Skarbu Państwa.”;

87) art. 131 otrzymuje brzmienie:

„Art. 131. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu i Ministrem Obrony Narodowej, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w czasie wykonywania kontroli drogowej oraz sprawne wykonywanie czynności w tym zakresie, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację, warunki i sposób wykonywania kontroli ruchu drogowego,
- 2) warunki i tryb udzielania upoważnień do zatrzymywania pojazdów lub wykonywania niektórych czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego przez funkcjonariuszy innych organów oraz strażników straży gminnych (miejskich),
- 3) wymagany sposób zachowania się kontrolowanego uczestnika ruchu.

2. Minister Obrony Narodowej, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w czasie wykonywania kontroli drogowej oraz sprawne wykonywanie czynności w tym zakresie, w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw transportu oraz spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację, warunki i sposób wykonywania czynności, o których mowa w art. 129 ust. 4,
- 2) warunki i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej z Policją w sprawach, o których mowa w art. 130 ust. 1.”;

88) w art. 138 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy następuje po ustaniu przyczyny zatrzymania, z zastrzeżeniem art. 114 ust. 4.”;

89) w art. 140:

a) w ust. 1:

— dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) stwierdzenia na podstawie orzeczenia psychologicznego wydanego po przeprowadzeniu badania psychologicznego, w trybie określonym w art. 124 ust. 1 pkt 5, braku predyspozycji psychicznych do kierowania pojazdem,”

— w pkt 4 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) sprawdzeniu kwalifikacji w trybie określonym w art. 114 ust. 1 pkt 1,”

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, kierując się koniecznością zapobieżenia uczestnictwu w ruchu drogowym sprawców wielokrotnych naruszeń przepisów ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wnioskowania o cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 3.”;

90) po art. 140a dodaje się dział Va w brzmieniu:

„Dział Va

Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego

Art. 140b. 1. Tworzy się Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, zwaną dalej «Krajową Radą».

2. Krajowa Rada działa przy ministrze właściwym do spraw transportu jako międzyresortowy organ pomocniczy Rady Ministrów w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Art. 140c. 1. Krajowa Rada określa kierunki i koordynuje działania administracji rządowej w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego.

2. Do zadań Krajowej Rady w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego należy w szczególności:

1) proponowanie kierunków polityki państwa,

2) opracowywanie programów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w oparciu o propozycje przedstawiane przez właściwych ministrów i ocena ich realizacji,

3) inicjowanie badań naukowych,

4) inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych oraz umów międzynarodowych,

5) inicjowanie kształcenia kadr administracji publicznej,

6) inicjowanie współpracy zagranicznej,

7) współpraca z właściwymi organizacjami społecznymi i instytucjami pozarządowymi,

- 8) inicjowanie działalności edukacyjno-informacyjnej,
- 9) analizowanie i ocena podejmowanych działań.

Art. 140d. W skład Krajowej Rady wchodzi:

- 1) Przewodniczący — minister właściwy do spraw transportu,
- 2) zastępcy Przewodniczącego:
  - a) sekretarz lub podsekretarz stanu w ministerstwie właściwym do spraw wewnętrznych,
  - b) sekretarz lub podsekretarz stanu w ministerstwie właściwym do spraw transportu,
- 3) sekretarz Krajowej Rady wskazany przez ministra właściwego do spraw transportu,
- 4) członkowie Krajowej Rady wskazani przez: Prezesa Rady Ministrów spośród wojewodów, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości oraz ministrów właściwych do spraw: administracji publicznej, budżetu, finansów publicznych, gospodarki, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, oświaty i wychowania, środowiska, transportu, wewnętrznych, pracy oraz Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Pożarnej, Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych.

Art. 140e. 1. Przewodniczący Krajowej Rady kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.

2. Przewodniczący Krajowej Rady otrzymuje od ministrów i innych organów, których przedstawiciele są członkami Krajowej Rady:
  - 1) sprawozdania i informacje dotyczące realizacji zadań określonych w programach bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - 2) informacje dotyczące stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego.
3. Przewodniczący Krajowej Rady składa Radzie Ministrów corocznie, do końca marca, sprawozdanie dotyczące stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działań realizowanych w tym zakresie.
4. Prezes Rady Ministrów składa Sejmowi, Senatowi i Prezydentowi corocznie, do końca kwietnia, sprawozdanie dotyczące stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działań realizowanych w tym zakresie.

Art. 140f. 1. Krajowa Rada wykonuje swoje zadania przy pomocy Sekretariatu Krajowej Rady.

2. Sekretariat Krajowej Rady działa jako wewnętrzna jednostka organizacyjna

ministra właściwego do spraw transportu.

3. Szczegółową organizację i tryb prac Krajowej Rady określa regulamin przyjęty w drodze uchwały na pierwszym posiedzeniu Krajowej Rady.

Art. 140g. 1. Tworzy się Wojewódzką Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, zwaną dalej «Wojewódzką Radą».

2. Wojewódzka Rada działa przy wojewodzie jako wojewódzki zespół koordynacyjny w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Art. 140h. 1. Wojewódzka Rada koordynuje i określa kierunki działań administracji publicznej w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego.

2. Do zadań Wojewódzkiej Rady w zakresie, o którym mowa w ust. 1, należą w szczególności:

- 1) opracowywanie regionalnych programów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 2) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 3) zatwierdzanie planu wydatków wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w części przeznaczonej na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 4) inicjowanie kształcenia kadr administracji publicznej i szkolenie w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 5) inicjowanie współpracy międzywojewódzkiej,
- 6) współpraca z właściwymi organizacjami społecznymi i instytucjami pozarządowymi,
- 7) inicjowanie działalności edukacyjno-informacyjnej,
- 8) analizowanie i ocena podejmowanych działań.

Art. 140i. W skład Wojewódzkiej Rady wchodzi:

- 1) przewodniczący — wojewoda,
- 2) zastępcy przewodniczącego:
  - a) marszałek województwa,
  - b) wojewódzki komendant Policji,
- 3) sekretarz — wskazany przez wojewodę,
- 4) członkowie Wojewódzkiej Rady wskazani przez wojewodę, zarząd województwa, zarządy powiatów, zarządy gmin, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Państwowej Straży Pożarnej, dyrektora właściwego oddziału terenowego Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych, zarządy dróg wojewódzkich, zarządy dróg powiatowych, wojewódzkiego kuratora oświaty.

- Art. 140j. 1. Przewodniczący Wojewódzkiej Rady kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.
2. Przewodniczący Wojewódzkiej Rady otrzymuje od organów, których przedstawiciele są członkami wojewódzkiej rady:
- 1) sprawozdania i informacje dotyczące realizacji zadań określonych w programach bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - 2) informacje dotyczące stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego.
3. Przewodniczący Wojewódzkiej Rady składa Przewodniczącemu Krajowej Rady corocznie, do końca stycznia, sprawozdanie dotyczące stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie województwa oraz działań realizowanych w tym zakresie.
- Art. 140k. Obsługę Wojewódzkiej Rady zapewnia wyznaczony przez wojewodę wojewódzki ośrodek ruchu drogowego.
- Art. 140l. W pracach Krajowej Rady i Wojewódzkiej Rady mogą brać udział z głosem doradczym:
- 1) przedstawiciele organizacji pozarządowych, których statutowy zakres działalności obejmuje zagadnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - 2) pracownicy naukowcy wyższych uczelni lub jednostek badawczo-rozwojowych,
  - 3) niezależni eksperci.”;
- 91) art. 149 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 149. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Sprawiedliwości, kierując się potrzebą zapewnienia stabilnego obrotu pojazdami samochodowymi, może określić, w drodze rozporządzenia:
- 1) obowiązek uzyskania karty pojazdu przez właścicieli pojazdów zarejestrowanych przed dniem, o którym mowa w art. 152 pkt 3,
  - 2) warunki, terminy i tryb uzyskiwania karty pojazdu przez osoby, o których mowa w pkt 1, organy właściwe do ich wydania, dokumenty stosowane w tych sprawach oraz wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu.”;
- 92) w art. 150 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając wszystkie wydawane przed dniem wejścia w życie ustawy dokumenty uprawniające do kierowania pojazdem oraz koszty związane z ich wymianą, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i terminy wymiany praw jazdy i innych dokumentów uprawniających do kierowania pojazdami lub potwierdzających dodatkowe kwalifikacje kierujących pojazdami oraz wysokość opłat za ich wymianę.”
- Art. 2.** Użyte w ustawie, o której mowa w art. 1, w różnych przypadkach:
- 1) wyrazy „Minister Transportu i Gospodarki Morskiej” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw transportu”,
  - 2) wyrazy „Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw wewnętrznych”,
  - 3) wyrazy „Minister Zdrowia i Opieki Społecznej” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw zdrowia”,
  - 4) wyrazy „Minister Finansów” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw budżetu, spraw instytucji finansowych oraz spraw finansów publicznych”,
  - 5) wyrazy „Minister Pracy i Polityki Socjalnej” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw pracy”,
  - 6) wyrazy „Minister Spraw Zagranicznych” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw zagranicznych”,
  - 7) wyrazy „Wojewoda Warszawski” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „wojewoda mazowiecki”,
  - 8) wyrazy „droga (ścieżka) dla pieszych” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „droga dla pieszych”,
  - 9) wyrazy „droga (ścieżka) dla rowerów” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „droga dla rowerów”,
  - 10) wyrazy „jednostek wojskowych podporządkowanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych” skreśla się.
- Art. 3.** W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080 i Nr 125, poz. 1368) w art. 6:
- a) w ust. 6a po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym.”,
  - b) dodaje się ust. 6b w brzmieniu:
„6b. W przypadku gdy osoba niepełnosprawna posiada prawo jazdy lub pozwolenie do kierowania tramwajem, zespół orzekający o stopniu niepełnosprawności zawiadamia o wydaniu

orzeczenia organ właściwy w sprawach wydawania uprawnień do kierowania pojazdami.”

Art. 4. 1. Osoba niepełnosprawna posiadająca legitymację potwierdzającą uprawnienie do niestosowania się do niektórych znaków drogowych może używać, od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 1 lipca 2002 r., tego dokumentu zamiast karty parkingowej, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353 i Nr 125, poz. 1371) w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osobę, która posiadała uprawnienia rzeczoznawcy w specjalnościach związanych z techniką samochodową na podstawie przepisów zarządzenia nr 11 Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 29 stycznia 1970 r. w sprawie ustalenia wykazu specjalności oraz określenia ministrów właściwych do wyznaczania jednostek organizacyjnych uprawnionych do wydawania ocen i opinii i do ustanawiania rzeczoznawców (Dz. Urz. KNT Nr 2, poz. 5) i zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 3 listopada 1970 r. w sprawie ustalenia jednostek organizacyjnych państwowych i społecznych uprawnionych do wydawania ocen i opinii w zakresie rzeczoznawstwa (Dz. Urz. MK Nr 32, poz. 224) uważa się za spełniającą wymagania określone w art. 79a ust. 1 pkt 6 ustawy, do dnia 31 grudnia 2004 r.

3. Osobę w wieku od 17 do 18 lat, ubiegającą się o prawo jazdy kategorii A lub B, która przed dniem 1 czerwca 2002 r. ukończyła wymagane szkolenie lub w dniu 1 czerwca 2002 r. w nim uczestniczy, uważa się za spełniającą wymagania określone w art. 90 ust. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w art. 1.

4. Osobę, o której mowa w art. 115a ust. 1, posiadającą świadectwo kwalifikacji wydane na podstawie art. 89 ust. 3 wspomnianej ustawy, uważa się za spełniającą wymagania określone w art. 115a i 115b tej ustawy, do czasu upływu terminu ważności badań.

5. Osoba posiadająca uprawnienia wykładowcy na podstawie przepisów obowiązujących w okresie od 1 stycznia 1992 r. do 30 czerwca 1999 r. może prowadzić szkolenie osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, w zakresie posiadanych dotychczas uprawnień.

6. Przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą przed wejściem w życie przepisów ustawy, w zakresie określonym przepisami art. 75a, 83, 102 lub 124a ustawy, o której mowa w art. 1, uważa się za posiadającego wymagane zezwolenie przez okres jednego roku od dnia wejścia w życie nowych przepisów określających zasady wykonywania tej działalności.

7. Przedsiębiorcę produkującego w dniu wejścia w życie ustawy blankiety: dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, kart pojazdów, praw jazdy, pozwoleń do kierowania tramwajem i świadectw kwalifi-

kacji, a także znaki legalizacyjne, nalepki kontrolne i karty pojazdów na podstawie umowy zawartej z Ministrem Transportu i Gospodarki Morskiej, uznaje się za wybranego w trybie art. 75d i 99a ustawy, o której mowa w art. 1, przez okres, na jaki została zawarta umowa.

8. Pojazdy usunięte z drogi przed dniem wejścia w życie ustawy i nieodebrane przez uprawnioną osobę, z dniem 1 lipca 2002 r. uznaje się za porzucone z zamiarem wyzbycia się.

9. Pojazdy zaopatrzone w tablice rejestracyjne, wydane przed dniem 1 maja 2002 r., uważa się za spełniające wymagania art. 71 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w zakresie zaopatrzenia w zalegalizowane tablice rejestracyjne i nalepkę kontrolną.

10. Pojazdy zarejestrowane przed dniem 1 stycznia 1998 r. jako motocykle lub motorowery uważa się za spełniające kryteria określone odpowiednio w art. 2 pkt 45 lub 46 ustawy, o której mowa w art. 1.

11. Przepis art. 75 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, nie dotyczy pojazdów zarejestrowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem 1 stycznia 1998 r.

12. Przepisu art. 115b ust. 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 1, nie stosuje się w stosunku do żołnierzy zasadniczej służby wojskowej kierujących pojazdami Sił Zbrojnych przez 3 lata od dnia wejścia w życie ustawy. W okresie tym świadectwo kwalifikacji wydaje żołnierzom, na czas zasadniczej służby wojskowej, dowódca jednostki wojskowej według wzoru określonego przez Ministra Obrony Narodowej w drodze rozporządzenia, które uwzględni konieczność zapewnienia zgodności tego dokumentu z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach.

13. Określonego w art. 80f ust. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, wymogu posiadania dowodu legalnego nabycia części zamontowanych w pojeździe nie stosuje się do pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy przed dniem 1 stycznia 2003 r., chyba że części zamontowane w pojeździe są poszukiwane jako kradzione.

Art. 5. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienionych niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 24 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, zachowują moc przepisy wydane przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 16 lit. b), który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, oraz art. 1 pkt 54 lit. c), który wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2002 r., a także art. 1 pkt 34 w zakresie art. 72 ust. 1 pkt 7, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.